

Ayrıntılı Araştırma Önerisi

Yabancı bir dil bilmenin önemli olduğu günümüzde yabancı dil öğretim yöntemleri de çok çeşitlenmiştir. Bununla birlikte yabancı dil eğitimi bir sektör haline gelmiş ve bu alanda ciddi yatırımlar yapılmıştır. Ayrıca çağımızda hızla gelişen teknoloji insanların bireysel ve toplumsal düzeyde yakın ilişkiler kurmalarına olanak sağlamış, böylece yabancı dil öğrenimi için öteden beri duyulan gereksinme eskiye oranla alışılmış ölçülerin çok üstünde bir artış göstermiştir. Ancak yabancı dil öğreniminde karşılaşılan zorluklar henüz ortadan kalkmış değildir. Toplumumuzda özellikle yetişkinler arasında ikinci bir dil ediniminin zor olduğu ön yargısı yerleşmiştir. Modern dünyanın sakinleri dil öğrenme teşebbüslerinde öyle hayal kırıklığına uğramışlardır ki doğuştan sahip oldukları dil edinme yetisini belli bir dönemden sonra kaybettiklerini zannetmektedirler. Yabancı dil öğretmenleri yöntem bilimcileri arasında yaygın kanılardan biri, ergenlik sonrası genel dil edinme yetisinin kaybolduğu ve bu önemden sonra yeni bir dilin ancak genel öğrenme mekanizmaları tarafından öğrenilebileceğidir. Yani gramer konularını matematik öğrenir gibi bilinçli olarak irdeleyip bol miktarda alıştırma yapmak suretiyle bilinçaltına yerleştirmek, yetişkinlerin takip edebileceği tek yol olarak gösterilmektedir. Son yıllarda dış dünyaya açılmakta olan ülkemizde yabancı dil (İngilizce, Fransızca, Almanca, Arapça vs...) eğitimi yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Ders programlarında ilköğretimden başlamak üzere üniversiteye kadar yüklü bir yabancı dil eğitimi programı göze çarpmaktadır. Ancak bu kadar öneme rağmen neden toplum olarak ikinci bir dili edinmekte çok zorlanılmaktadır? Bu soru gerçekte bağdaşmayacak kolay bir yoldan şu şekilde cevaplandırılmaktadır: “Biz toplum olarak ikinci bir dili öğrenme yeteneğimiz zayıf.” Fakat problemin temel kaynağına öğretim metotlarını sorgulayarak inmek doğru olacaktır.

Her ne kadar yeni bir dil edinimi için pratik çözümler olsa da “bireyler öğrenme ortamına bilgi ve tecrübe farklılıklarıyla gelmekte ve kendi kapasiteleri çerçevesinde algılayıp öğrenmektedirler. Bu nedenden dolayı dil süreçlerinin kazandırılmasında tek yöntem, tek anlayış ve tek etkinlik fikri asla uygun değildir. Yabancı dil edinirken yaşanan en ciddi problemlerden biri de yanlış yapacağım endişesidir. Bilinmelidir ki hata yaparak öğrenme yönteminin diğer yöntemlere göre daha etkin olduğudur. Birkaç defa öğrenilen dilde hata yapan kişi motivasyon olarak kendini bu konuda mağlup ilan etmiştir. Hâlbuki tüm doğrulara, güzelliklere hata yapılarak ulaşılabilir. Bu açıdan ikinci dil edinen bireyler korkmadan, çekinmeden, kırarak, dökerek hatta alay konusu olsalar bile heyecanlarını yitirmeden meselenin üzerine gitmeleri gerekmektedir. Zamanla hatalarının üzerine giden birey edinilen dili konuşmaya başladıkça bu işten çok zevk alacaktır. Toplumumuza bakan yönüyle yurt dışında genellikle iç içe, yakın yaşıyor olmaktan dolayı hâkim olan toplulukla iletişim kurmakta zorlanıldığı bir gerçektir. Bunun en temel sebeplerinden biri mahalli dili öğrenip sosyal hayatın içine girmektense kendi içimizde kalmayı tercih ediyor olmaktır. Hatta kimi zaman bu durumdan kurtulmak için birkaç kez dil kurslarına katılma atağı da olmaktadır. Ama bu konuda çabuk pes eden bir yapıya sahip olunduğunun sayısız örnekleri vardır. Hem kendi hem de yaşanan toplum içinde mahalli dili konuşma iradesi göstererek bu problemin üstesinden gelinebilir.

Bu araştırma “İkinci Dil Ediniminde Yeni Yaklaşımlar ve Hataların Rolü ve Fonksiyonu” konusu çerçevesinde gerçekleştirilecek olup, makale olarak yayınlama hedefi konulmuştur.


Yrd. Doç. Dr. Şaban KÖKTÜRK